

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndc/2/2024
Identifikačné číslo spisu:	6623202482
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6623202482.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: S. S. K., G., Y. U. XX, zastúpeného advokátskou kanceláriou LOVÁSZ LEGAL s. r. o., Bratislava, Železničarska 18, IČO: 54 626 048, proti žalovanému: MONTESSORI KOLIBRÍK, Občianske združenie, odborová organizácia a organizácia zamestnávateľov, Lučenec, Martina Rázusa 1719/47, IČO: 50 384 724, zastúpenému advokátskou kanceláriou Okenica & Co. s. r. o., Bratislava, Pražská 11, IČO: 36 866 512, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 12C/44/2023, o nesúhlase Krajského súdu v Žiline s postúpením mu veci Krajským súdom v Banskej Bystrici, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Žiline s postúpením veci Krajským súdom v Banskej Bystrici je d ô v o d n ý.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pre nesúhlas s postúpením mu veci Krajským súdom v Banskej Bystrici podľa § 6 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), z dôvodu miestnej a funkčnej príslušnosti, v súvislosti s rozhodovaním o podanom odvolaní.

1.1. V tejto súvislosti poukázal na to, že spis Okresného súdu Lučenec vedený pod sp. zn. 12C/44/2023, bol pôvodne predložený Krajskému súdu v Banskej Bystrici na rozhodnutie o podanom odvolaní. Vec bola zapísaná na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17Co/130/2023, a následne postúpená Krajskému súdu v Žiline. Krajský súd v Banskej Bystrici odôvodnil svoj postup tým, že časť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa požaduje zákaz prijatia a poskytovania predškolského vzdelávania alebo akýchkoľvek aktivít maloletej v detskom centre, o ktorej rozhodol súd prvej inštancie vo výroku I. odvolaním napadnutého uznesenia, je podľa obsahu návrhom týkajúceho sa konania podľa § 111 písm. h) CMP (ktorým sa vyžaduje rozhodnutie súdu pri nezhode rodičov o podstatnej veci súvisiacej s výkonom rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu). Na Krajskom súde v Žiline bola vec zapísaná pod sp. zn. 10Co/159/2023 a opatrením predsedníčky súdu zapísaná do súdneho registra „CoP“, vedená pod sp. zn. 13CoP/3/2024.

1.2. V ďalšom poukázal na nesúhlas žalobcu s postúpením veci (č.l. 134 a č.l. 135 spisu), nakoľko sa spor netýka rodinnoprávnej agendy.

1.3. Na odôvodnenie nesúhlasu Krajský súd v Žiline uviedol, že žalobca sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podľa výroku I. domáhal uloženia povinnosti zdržať sa konania, ktoré by malo za následok prijatie a poskytovanie predškolského vzdelávania alebo akýchkoľvek aktivít maloletej dcéry žalobcu. Nejedná sa o spor rodinnoprávnej agendy, resp. o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa (§ 111 písm. h) CMP), nakoľko účastníkmi sú žalobca vystupujúci vo svojom mene a žalovaný ako súkromnoprávna inštitúcia, proti ktorej žalobca namieta porušenie zákonných povinností. V konaní nevystupujú maloleté dieťa, kolízny opatrovník a ani matka maloletého dieťaťa.

2. Konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný [(§ 36 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, (ďalej len „CSP“)]. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

3. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú, kauzálnu a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

4. Podľa § 6 ods. 1 a ods. 2 CMP, ak súd zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov. Ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

5. V danom prípade sa jedná o spor o miestnu a funkčnú príslušnosť, kedy tento spor o príslušnosť rozhoduje súd najbližšie spoločne nadriadený Krajskému súdu v Banskej Bystrici a Krajskému súdu v Žiline, ktorým je Najvyšší súd Slovenskej republiky.

6. Pre posúdenie príslušnosti a následne aj dôvodnosti nesúhlasu Krajského súdu v Žiline s postúpením mu veci Krajským súdom v Banskej Bystrici bolo primárne ustáliť, či v danom prípade ide o civilné sporové konanie, teda či vo veci uplatňované hmotné právo vyplýva z občianskeho práva a nie rodinného, ako uvádza Krajský súd v Žiline.

6.1. V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že v mimosporovom konaní súd rozhoduje iné veci ako spory, pričom sú tiež súkromnoprávnej povahy. Ich vyčlenením do režimu mimosporového konania sa však sleduje verejný (celospoločenský) záujem na ich ochrane, prebieha pod zvýšenou ochranou súdu, ktorý do zisťovania skutkového stavu môže aktívne zasahovať ex offio. Podľa Civilného mimosporového poriadku sa prejednávajú a rozhodujú veci uvedené v tomto zákone (predmet zákona je numerus clausus určený zákonom v osobitnej časti). Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 CSP) je mimosporovým konaním, súd v ňom rieši výkon práv a povinností rodičov vo vzťahu k maloletému dieťaťu vyplývajúcich z rodinnoprávnej úpravy podľa Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. Nejde o konanie časovo ohraničené (začatím konania a právoplatnosťou veci samej), je trvalou súdnou činnosťou v jednom konaní bez ohľadu, čo je konkrétne jeho predmetom, od začatia prvého konania týkajúceho sa maloletej osoby až do jej plnoletosti. Predmetom konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých je aj rozhodovanie o veciach maloletého, o ktorých sa rodičia nevedia dohodnúť (§ 111 písm. h) CMP). Účastníkom takéhoto konania je vždy maloletý, jeho rodičia a všetci tí, o ktorých právach a povinnostiach sa má konať, podľa § 7 ods. 1 a 2 CMP, využitím analógie zakotvanej v čl. 3 ods. 1 CMP. Hmotné právo pritom vyplýva z ustanovenia § 35 Zákona o rodine, podľa ktorého ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

6.2. Z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že sa nejedná o konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, upravené v CMP, nakoľko nevychádza z hmotného práva rodinného, upravujúceho vzťahy podľa Zákona o rodine. Žalobca sa sporí vo svojom mene so žalovaným o právo, vyplývajúce z občianskeho hmotného práva. Návrh smeruje voči žalovanému ako inštitúcii, ktorá porušila zákonné povinnosti takým konaním, ktoré by malo za následok prijatie a poskytovanie predškolského vzdelávania alebo akýchkoľvek aktivít maloletej dcéry žalobcu. Maloleté dieťa a ani iná

osoba predpokladaná ust. § 7 ods. 1 a 2 CMP preto nie sú účastníkmi konania.

7. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

8. Podľa § 34 ods. 1 CSP, ak odsek 2 neustanovuje inak, o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu rozhoduje krajský súd, v ktorého obvode má sídlo okresný súd, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

9. Najvyšší súd s ohľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že v predmetnej veci nejde o mimosporové konanie (upravené v CMP), ale o konanie sporové (upravené v CSP). Na uvedenom závere pritom nič nemení ani skutočnosť, že vec bola na súde Krajského súdu v Banskej Bystrici zapísaná v registri „Co“, po postúpení veci na Krajskom súde v Žiline najprv zapísaná v registri „Co“ a neskôr na základe reklamácie zápisu zapísaná do registra „CoP“.

10. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené a tiež skutočnosť, že odvolacím súdom je krajský súd, v ktorého obvode má sídlo okresný súd, ktorý rozhodoval v prvej inštancii, považuje nesúhlas Krajského súdu v Žiline s postúpením mu veci Krajským súdom v Banskej Bystrici za dôvodný a rozhodol tak, ako vyplýva z výroku tohto uznesenia.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.